N° 118. 1844.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk
NIEUWS-BLAD.

ZONDAG 6 OCTOBER.

Ter vergadering van het stedelijk Kies-kollegie alhier, gehouden op heden, is tot Lid van den Stedelijken Raad, bij opvolging van den Heer *J. N. Smits*, overleden, benoemd de Heer Mr. *Franciscus Johannes Jespers.*

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3den October.

In den nacht van den 30sten September op den 1sten October is de Prins *van Joinville* aan boord van het stoomschip *Pluton* onverwacht voor Havre verschenen. Hij heeft zich dadelijk aan wal laten roeijen en is na eenige oogenblikken rust te hebben genomen onmiddellijk naar Rouaan vertrokken, van waar hij langs den spoorweg op den middag van gisteren te Parijs is aangekomen. Het koninklijk gezin bevond zich toenmaals niet daar, maar op het kasteel van St. Cloud, en de Prins heeft zich dus onmiddellijk daarheen begeven. De ontmoeting tusschen hem en den koning, die door den telegraaf vernemende, dat de Prins weldra komen zou, zijne reis naar het kasteel Eu een dag had uitgesteld, moet zeer treffend geweest zijn. Heden zijn de koning, de koningin, de prinses *Adelaïde* en de hertog *van Montpensier* naar Eu vertrokken. De hertogin *van Orleans* en de jonge graaf *van Parijs*, alsmede de hertog *van Nemours*, de prinses *van Joinville*, de hertog *van Coburg*, de prinsessen en de hertog *Bernhard* van Saksen-Weimar waren bij het vertrek tegenwoordig; de hertog *van Nemours* en de prins *van Joinville* zouden HH. MM. een eind ver vergezellen. De Prinsen en Prinsessen allen, zoo men zegt, op het kasteel van St. Cloud verblijven tot op 's Konings terugkomst, die tegen den 18den October bepaald is.

's Konings afreis uit de haven van Trepont is op Zondag avond den 7den bepaald. De minister van buitenlandsche zaken, de heer *Guizot*, begeeft zich Zondag morgen met den eersten spoortrein naar Rouaan, om op het oogenblik van vertrek te Eu te zijn. De minister van marine reist reeds Zaturdag af.

Gedurende de afwezendheid van den koning, welke in 't geheel veertien dagen zal duren, zal de raad van ministers onder het voorzitterschap van den maarschalk *Soult* bijeenkomen, doch zal de hertog *van Nemours* regelmatig de raadsvergaderingen bijwonen. Men merkt bij deze gelegenheid aan, dat de Prins, om zich tot de betrekking van regent des koningrijks voor te bereiden, die hij naar den gewonen loop der menschelijke zaken eenmaal zal moeten vervullen, zich tegenwoordig regelmatig met de staatszaken bemoeit en daarover dan ook steeds geraadpleegd wordt.

— Op het bekend worden van de jongste, schoon ligte ongesteldheid des heeren *Guizot*, waarvan hij weder bekomen is, hebben verscheiden honderden pairs, gedeputeerden en andere aanzienlijken zich aan het hotel van zijn ministerie doen inschrijven, om naar zijn toestand te vernemen; zelfs waren daaronder leden der oppositie. Men merkt dit als een blijk aan van het algemeen belang, dat in dien staatsman gesteld wordt.

— Naar men verzekert, heeft de Prins *van Joinville* eerst te Parijs de uitnoodiging der autoriteiten van Toulon vernomen, om op zijn terugkeer naar Frankrijk de reis over Toulon te nemen; de Prins had daarop onmiddellijk een brief aan den zeeprefect van Toulon geschreven, om zich te verschoonen, met belofte dat hij in den loop der maand October Toulon zou komen bezoeken.

— Het dagblad *la Presse* kondigt heden aan, dat de keizer van Marocco het traktaat van Tanger onmiddellijk na de ontvangst bekrachtigd had, zoodat de ratificatie reeds te Parijs zou zijn ontvangen, en wel, naar men er bijvoegt, door den Prins *van Joinville* zou zijn medegebragt. De officiële en half-officiële bladen maken intusschen nog met geen woord van deze zaak gewag, die overigens ook niet zeer waarschijnlijk is.

— Volgens bijzondere brieven van den maarschalk *Bugeaud* aan zijne vrienden geschreven, zou hij nog in den loop der maand October te Parijs komen.

— Volgens loopende geruchten zou er questie wezen van de vervanging des heeren *Martin*, du Nord, minister van justitie, door den heer *Sauzet*, 't geen dan gelegenheid zou geven om den heer *Dupin aîné* tot president van de kamer der afgevaardigden te doen benoemen.

— Het *Journal des Débats* behelst heden een artikel over de afschaffing der slavernij in de fransche kolonien. Dit blad, het orgaan van den heer *Guizot*, werpt thans, naar opgemerkt wordt, telkens nieuwe questien op, om zijnen tegenstanders stoffe tot polemiek te geven, en die van de moeijelijke questie van Otaheite af te leiden.

— Met het einde der week zullen verscheidene regementen van het parijsche garnizoen de hoofdstad verlaten.

— Op den 29sten September ll. heeft de raadkamer der regtbank niet minder dan negen van de aanzienlijkste handelhuizen der hoofdstad in staat van failliet verklaard, wier gezamenlijk te kort vier en een half millioen fr. bedraagt.

— De prachtige album, dien *Lodewijk Philips* aan koningin *Victoria* ten geschenke zal aanbieden, bevat teekeningen van de beroemdste fransche schilders, welke achtereenvolgens op het paleis der Tuilerieën zijn ontboden, om eene proef van hunne bekwaamheid te geven. De album is *à la renaissance* gebonden en een waar meesterstuk. Aan de eene zijde bevinden zich de wapens van de Koningin van Engeland, en aan de andere die van den stam van *Lodewijk Philips.*

— Men verzekert, dat prinses *Carolina* van Salerno, na haar huwelijk met den Hertog *van Aumale*, hetwelk in het laatst der maand November plaats moet grijpen, den winter te Parijs zal komen doorbrengen, en door den Koning en de Koningin van Napels worden vergezeld. De Hertog zou zich in de aanstaande lente met zijne Echtgenoot naar Algerië begeven, wanneer men hem tot gouverneur-generaal der fransche bezittingen in het noorden van Afrika hoopt te kunnen benoemen.

— Nieuwe berigten uit Algerië, van den 25sten laatstleden, behelzen dat de stammen, die de Franschen te Dellys hebben aangetast, allen weder tot rust zijn gekomen, zoodat deze doellooze vereeniging op niets is uitgeloopen. *Abd-el-Kader* bevindt zich met vierhonderd man niet ver van Melilla, en verkeert in de uiterste ellende, zoodat *Abd-er-Rhaman*, zoo hij zich van hem wil meester maken, en dus het vredesverdrag met Frankrijk nakomen, geen geschikter oogenblik hiertoe zou kunnen vinden dan het tegenwoordige.

Van den spoortrein, die gisteren middag van Rouaan was vertrokken, zijn op weg eerst drie en daarna nog twee met goederen geladen wagens in brand geraakt, welke van den trein losgemaakt en geheel verbrand zijn. De schade wordt op veertigduizend francs geschat. Men schrijft dit onheil toe aan nedergevallen vonken.

— De tijdingen uit Madrid gaan tot den 27sten September, doch zijn van niet veel belang. De dagbladen behelzen bijzonderheden over de zamenkomst van den Spaanschen consul-generaal te Tanger met den pacha, waarin men zich over de vredesvoorwaarden tusschen Spanje en Marocco moet verstaan hebben. Men zou zich nu bezighouden met de nieuwe demarcatie of grenslijn rondom Ceuta te bepalen. — De opening der cortes zou in het paleis van den senaat plaats hebben, daar de zaal der gedeputeerden ongeschikt geoordeeld is. — *L'Eco del Comercio* vermeldt dat de heer *Arena* tot gezant te Napels, en de hertog *van Rivas* tot gezant te Parijs zal benoemd worden.

— Ter beurze van heden (3 October) waren genoteerd: 5 pCt. 118,55; 3 pCt. 81,90; Nap. r. 98,75; Spanje 32; 3 pCt. 3[illegible]; Rom. L. 105.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 2den October.

Op de onlangs te Berlijn geopende tentoonstelling van schilderijen en kunstwerken, waarvan de catalogus dertienhonderd zeven en dertig nommers bevat, heeft men, onder andere stukken van buitenlandsche schilders, ook die der heeren *Ary Scheffer*, *van Schendel* en *Koekkoek* met groot genoegen beschouwd.

— Z. M. de koning van Pruissen heeft den minister van justitie, *Mühler*, ontheven van de leiding van het departement van justitie, doch, met behoud van zitting en stem in het staatsministerie, benoemd tot eersten president van het geheime oppertribunaal, en tot minister van justitie benoemd den geheim-kabinetsraad *Uhden*.

— De inschrijvingen voor den Keurhessischen ijzeren spoorweg zijn, volgens berigt uit Kassel, dezer dagen gesloten en tot een bedrag van 16 millioen rijksdaalders of het dubbel der som gestegen, welke voor den aanleg van dien weg benoodigd is.

— De Grieksche kamers zijn den 19den September geopend geworden, bij welke gelegenheid de koning de volgende rede heeft gehouden:

» Mijne heeren de afgevaardigden! Mijne heeren de senatoren!

» Het is door de zamenwerking van den troon en der natie, dat de vertegenwoordigende regeringsvorm is ingevoerd. Die zelfde opregte zamenwerking zal onze instellingen allengs meer tot ontwikkeling brengen. Moge de Goddelijke Voorzienigheid onze pogingen daartoe zegenen!

» Mijne betrekkingen met de vreemde mogendheden zijn van een zeer vriendschappelijken aard; ik acht mij gelukkig u dit te kunnen aankondigen, onder herinnering, dat wij eene bijzondere erkentelijkheid schuldig zijn aan die mogendheden, welke ons in onzen strijd zoo krachtig ondersteund hebben en onze onafhankelijkheid beschermen.

» Mijn ministerie zal u den staat der administratie en der finantien doen kennen. In aanmerking nemende, dat eene strikte spaarzaamheid voor ons een onveranderlijke regel moet wezen, zal het van u de middelen vragen, om in de behoeften der dienst te voorzien, en door nuttige werken eene betere toekomst voor te bereiden.

» De in een roemrijk verleden verworven regten zullen niet miskend worden. De glans onzer heilige godsdienst zal het voorwerp zijn van de zorgen der bestuurs, zoowel als hare bevestiging door de wetten, welke voor het beheer harer tijdelijke belangen noodig zijn.

» De uitbreiding van het openbaar onderwijs en de verbetering van de inrigting des legers, dat geroepen is om de veiligheid van den Staat en de strikte handhaving der wetten te verwaarborgen, zal mede een onderwerp uwer beraadslagingen uitmaken.

» Uwe roeping, mijne heeren, is het, mijne regering in het volbrengen van hare taak te ondersteunen, ten einde haar de hinderpalen te boven te doen komen, die het beleid der zaken, en daardoor de algemeene en bijzondere belangen, zouden benadeelen.

» Ontwerpen van wet, geschikt om ten spoedigste door de vrijheid van allen de veiligheid van elk in het bijzonder te waarborgen, om aan onze vlag het verdiende vertrouwen te verzekeren, en den landbouw, de nijverheid, den handel en de zeevaart te beschermen, zullen door mijn ministerie aan uwe ernstige overweging worden onderworpen.

» De wetgeving te vereenvoudigen en te wijzigen, ten einde haar in overeenstemming te brengen met de behoeften der natie, zal eene der werkzaamheden van deze zitting zijn.

» Geloof mij, mijne heeren, dat de liefde tot het vaderland op dezen plegtigen dag mijn hart hooger doet kloppen, wanneer ik bedenk, hoe gewigtig de werkzaamheden zijn, die uwer wachten, en welken invloed zij op de toekomst van Griekenland zullen uitoefenen.

» Laat ons allen door eene opregte zamenwerking en kalm overleg al het goede trachten te bewaren en vruchtbaar te maken, dat uwe inspanning en uwe groote opofferingen voor het vaderland verworven hebben. Laat ons er eene eer in stellen, om zelfs de herinnering van eenige beklagenswaardige gebeurtenissen uit te wisschen. Moge er geen ander spoor nalaten, dan een edel vaderlandschen wedijver om het goede te doen, en daarin te volharden, opdat wij den weg van regt en regelmatigheid kunnen intreden, op welken alleen voor ons dierbaar vaderland roem en voorspoed te bereiken zijn!

» Dit is de vurige wensch van mijn hart! Mijn geheele leven is aan de verdediging onzer vrijheden en de ontwikkeling van den nationalen voorspoed toegewijd; tot de vervulling dier verhevene taak roep ik uwen bijstand in, terwijl ik met u de bescherming des Allerhoogsten afsmeeke.

» Ik verklaar de zitting der kamers voor het tegenwoordige jaar geopend.»

ENGELAND.

LONDEN, den 3den October.

Morgen tusschen twaalf en twee ure worden H. M. en prins *Albert* op het kasteel van Windsor terug verwacht. Men denkt dat de geheele overtogt van Blair Athol derwaarts uiterlijk in vijftig uren zal kunnen geschieden. In de nabijheid van laatstgenoemd kasteel brak laatstleden donderdag nacht brand uit, waardoor eenige boerenwoningen verniеld zijn. De Koningin werd door het gerucht hiervan niet verontrust; men deelde haar het gebeurde eerst des morgens mede. Alvorens naar Schotland te vertrekken, hebben de Koningin en prins *Albert* de prachtige en smaakvolle char-à-banc bezigtigd, die, als geschenk van koning *Lodewijk Pilips* aan H. M., juist dien dag te Windsor was aangekomen. Hij is voor twaalf personen ingerigt, van buitengewone lengte, en wordt gezegd ongeveer vijftien duizend francs gekost te hebben. Dit rijtuig zal tijdens het bezoek van genoemden Monarch voor de eerste maal worden gebruikt.

Men spreekt van een groot feest, hetwelk de officieren der engelsche zeemagt aan die der fransche, welke hunnen Koning naar Engeland vergezellen, te Portsmouth willen geven.

Een dagblad van Liverpool geeft het berigt, dat de lord mayor dier stad een uitnoodigingsbrief aan den Koning der Franschen geschreven heeft om hem te verzoeken tijdens zijn verblijf in Engeland ook naar Liverpool een uitstap te maken.

Eene deputatie van de lords der admiraliteit begeeft zich naar Portsmouth om Koning *Lodewijk Philips* bij zijne komst op Engelschen bodem te ontvangen.

— De fransche gezant *de St.-Aulaire* is uit Parijs in deze hoofdstad aangekomen.

— De berigten uit Dublin loopen tot den 30sten September. De heer *O'Connell* was toen reeds sedert eenige dagen uit die hoofdstad naar zijn landgoed te Darrynane vertrokken, waar hij, gelijk hij verklaard heeft, gedurende eene maand de frissche lucht wenscht in te ademen, om dan met nieuwen ijver zijnen arbeid te hervatten. Zelfs zijne vijanden erkennen, dat hij op zijne reis overal door de Iersche bevolking met voorbeeldelooze geestdrift ontvangen is. Op sommige plaatsen heeft het volk de paarden van zijn rijtuig willen spannen en het zelf voorttrekken, welke eer hij echter heeft afgewezen, zeggende, dat het juist het doel van zijn leven is geweest, om de Ieren boven den rang van lastdieren te verheffen, en hen dus thans niet als zoodanig wilde doen dienen. Zijne onder weg op verscheidene plaatsen gehouden redevoeringen ademen alle vol vertrouwen in de zegepraal der zaak, die hij voorstaat, maar onderscheiden zich overigens door betuigingen van vreugde, dat thans zoo vele aanzienlijke protestanten in Ierland zich met de roomsch-katholijke bevolking tot het verkrijgen van de intrekking der unie vereenigen. Werkelijk schijnen aanzienlijke Iersche edelen, die echter meestal tot de partij der whigs en dus tot de tegenstanders van het ministerie *Peel* behooren, in den laatsten tijd zich gunstig voor een ontwerp te hebben verklaard, om Ierland, onder den eenen of anderen vorm, tot een slechts door de banden van een naauw bondgenootschap met Groot-Britannie vereenigd rijk te verheffen. Onder deze zoogenaamde foederalisten schijnen zich de lords *Charlemont* en *Monteagle* te scharen.

— De russische gezant, baron *Brunow*, zal morgen een groot diner geven, tot bijwoning waarvan sir *R. Peel*, lord *Stanley* en verscheiden andere aanzienlijke personen genoodigd zijn, en hetwelk een afscheidmaal is aan graaf *Nesselrode*, die denkelijk den volgenden dag de terugreis naar St. Petersburg zal aannemen.

— Den 28 dezer heeft in de kolenmijn te Haslam, bij Durham, eene vreeselijke ontploffing plaats gehad, waardoor vijf en twintig menschen het leven hebben verloren.

— Langs den landweg heeft men berigten uit Bombay tot den 27sten Augustus. Zij houden in, dat de Engelsche troepen zich naar den omtrek van Shikerpoor, aan deze zijde van den Indus, zijn getrokken, waar laatstelijk vijandelijkheden, door een deel der Afghanen, hebben plaats gehad, wegens de hitte en gebrek aan water gedwongen zijn geworden terug te trekken. *Akbar-Khan*, de gezworen vijand der Engelschen, maakte zich te Cabul toe een krijgstogt tegen den Koning van Bokhara gereed. In Punjaub (Lahore) heerschte voortdurende gisting. — De stoomboot, met welke deze berigten zijn ontvangen, heeft den gewezen gouverneur-generaal lord *Ellenborough*, naar Europa overgebragt.

Uit China loopen de berigten tot 21 Junij. De admiraal *Cochrane* was den 2den dier maand uit het noorden des Lands te Hong Kong wedergekeerd. De verschijning van het fransche fregat *l'Alcmène* te Chusan had onder de kustbewoners groote beweging veroorzaakt, zoodat het onderhouden van eene indrukwekkende zeemagt in de noordelijke wateren noodig werd geacht, om het leven en de bezittingen der Engelschen tegen een mogelijken opstand van het gepeupel te beschermen, dat gewoon is, bij elke nieuwe aanleiding zijn misnoegen aan den dag te leggen, zoo als het dan ook te Canton beproefd had de vlag der Vereenigde Staten van de Noord-Amerikaansche factorij te rukken.

— Een onzer dagbladen vermeldt, dat de Schach van Perzie een behoeve van zijn zoon afstand van den troon had gedaan. Dit berigt is nader ongegrond gebleken.

— De 3 pCt. geconsolideerden werden heden genoteerd: 100⅞, drie achtste; Ned. 5 pCt. 98¼; Spanje 21, 24 drie achtste; 3 pCt. 35⅝, drie achtste; Deferred 13⅝; Mexico 35¼, drie achtste.

BELGIE.

BRUSSEL, den 4den October.

De *Moniteur* van den 2den October behelst een uitvoerigen staat wegens het gebruik en de opbrengst der Belgische spoorwe-

gen gedurende de maand Augustus van dit jaar. Men wist reeds, dat die opbrengst de ramingen heeft overtroffen en grooter is geweest, dan in eenige vorige maand. Zij heeft, zoo als thans blijkt, fr. 1,205,166.50 bedragen. Die som verdeelt zich aldus: voor de vrachtgelden van 341,424 reizigers, die gedurende het gezegde tijdsverloop van den spoorweg hebben gebruik gemaakt fr. 711,936.41; voor de pakgoederen dier reizigers fr. 58,099.80; en voor vrachtgelden, wagenhuren en andere buitengewone ontvangsten ter zake van langs den spoorweg vervoerde koopwaren, gemunt geld, vee, enz. fr. 435,130.29. Het gewigt der eigenlijke koopwaren, die vroeger in Belgie meestal per as werden vervoerd, en thans, alleen in de maand Augustus, langs den spoorweg verzonden zijn, bedraagt, volgens den bedoelden staat, niet minder dan 50,319,079 kilogrammes of Nederlandsche ponden.

— Den 1sten October heeft te Antwerpen de openbare verkoop plaats gehad van het stoomschip *the British Queen*. Dat schip is met zijnen inventaris, onder nadere goedkeuring van het Belgische ministerie, toegewezen aan den heer *van Leemput*, fabrijkant te Antwerpen, voor eene som van fr. 170,500. Het huisraad van het stoomschip is niet onder den koop begrepen en blijft voor eene som van fr. 5000 aangeboden. Men weet, dat dit stoomschip drie of vier jaren geleden door de Belgische regering in Engeland was aangekocht voor twee millioen franken, en zulks om eene geregelde stoomvaart tusschen Antwerpen en New-York tot stand te brengen; dat het vervolgens eenige reizen heeft gedaan, waarbij de Belgische schatkist telkens een aanzienlijk verlies heeft geleden; en dat men daarop die vaart heeft gestaakt, en het schip, mede niet zonder aanzienlijke onkosten, een geruimen tijd in het dok te Antwerpen heeft laten liggen.

— Op den spoorweg van Brussel naar Luik heeft gisteren een toeval plaats gehad, dat zeer noodlottige gevolgen had kunnen hebben. Het avondkonvooi was omtrent een kwartier uurs voorbij het station van Waremme gekomen, toen eensklaps een zeer sterke schok werd gevoeld, de stoomwagen en tender uit het spoor geraakten en in een nabij gelegen drooge gracht neerkwamen; ook het eerste rijtuig, dat met goederen beladen was, geraakte buiten het spoor, doch de overige rijtuigen bleven op de plaats. De reizigers verlieten met overhaasting de rijtuigen, en nadat men fakkellicht ontstoken had om de oorzaak van den schok te onderzoeken, vond men de overblijfselen van een ten eenen male verbrijzeld, aan stukken gescheurd paard, terwijl een tweede daarachter gekwetst was. Het ongeluk was ontstaan aan een dwarsweg, waarvan men de hekken bij den spoorweg verzuimd had te sluiten; een voerman, die in de duisternis niets van het naderend konvooi vernomen had, wilde zijn met drie paarden bespannen, en met steenen geladen wagen den spoorweg overrijden, juist toen het konvooi aankwam; zijn voorste paard werd letterlijk vermorseld. Hoe groot het ongeluk had kunnen zijn, als de paarden iets verder waren geweest en het konvooi tegen den zwaar beladen wagen zelven aangekomen ware, valt moeijelijk te berekenen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 5den October.

Bij koninklijk besluit van den 3den dezer, is jhr. mr. *W. L. F. C.* ridder *van Rappard*, president van het provinciaal geregtshof van Gelderland, benoemd tot lid der Eerste Kamer van de Staten-Generaal, met ingang van den 21sten der loopende maand.

— De Minister van Finantien heeft bekend gemaakt, dat, ter uitvoering van het bepaalde bij het 2de lid van art. 7 van 's Konings besluit van den 28sten September 1844 (*Staatsblad* n°. 49), door den agent van het ministerie van Finantien te Amsterdam, des *Maandags*, *Woensdags*, en *Vrijdags*, van 's morgens 10 tot des namiddags 2 ure, zal worden gevaceerd tot het aannemen der bewijzen van inschrijving in het grootboek der nationale schuld rentende 4 ten honderd, welke krachtens art. 5 van 's Konings welgemeld besluit zijn afgegeven, mitsgaders tot het doen der bijbetaling in art. 6 en 7 bedoeld, na behoorlijke vergelijking der beide deelen van de evengenoemde bewijzen van inschrijving.

— Ten gevolge van de jongste aankondigingen van Z. Exc. den Minister van Finantien, is de stand der conversie, op 1 Oct. jl. als volgt. De af te lossen 5 en 4½ pCt. schulden bedragen *f* 400,251,200. Reeds vroeger is er afgelost geworden voor *f* 30,998,500, en thans weder van de domein-losrenten afgelost *f* 5,062,400, te zamen eene som van *f* 36,060,900, die geheel afgelost is. Verwisseld is er reeds vroeger *f* 139,997,700; thans is er weder verwisseld van de domein-losrenten voor een bedrag van *f* 10,930,900; dus geheel verwisseld *f* 150,928,600. In het geheel is er alzoo geconverteerd *f* 186,989,500, er blijft er te converteren over *f* 213,261,700. Er zijn alzoo in zes maanden tijds met 36 millioenen aan geld bijkans 187 millioenen geconverteerd.

— Men schrijft uit Stockholm, van den 21sten September, dat de heer *Martini*, Nederlandsch gevolmagtigd minister, die van Kopenhagen gekomen was, den vorigen dag ten gehoore bij Z. M. den Koning van Zweden was toegelaten, en aan Hoogstdenzelven, namens Z. M. den Koning der Nederlanden, de onderscheidingsteekenen van het grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw aangeboden heeft.

— In een onzer dagbladen vindt men uit Gorinchem van den 1sten dezer geschreven: »Met leedwezen verneemt men dat er spraak is om het grijze Loevestein, waaraan zooveel geschiedkundige herinneringen verbonden zijn, gedeeltelijk te raseren, ten einde het tot eenen defensie-toren in te rigten; zullende daarbij ook zoo wij wel onderrigt zijn, de kamer waar de onsterfelijke *Hugo de Groot* een gedeelte zijns levens heeft moeten doorbrengen, geheel verdwijnen.«

— Uit 's Bosch schrijft men, van den 3den dezer, dat door de ambtenaren bij 's Rijks belastingen *J. D. Moors* en *G. N. van Achterbergh* in eene branderij, behoorende onder de directie van het arrondissement 's Hertogenbosch, ontdekt geworden zijn geheime pijpen onder den grond, gemeenschap hebbende met de grondvaten in de branderij, alsmede geheime kraantjes, in verband met de slang en het slangenvat, uitkomende met pijpen onder den grond doorgeleid, in eenen kelder aan een naast de branderij gelegen huis, niet tot de branderij gebruikt wordende, allezins zooals gezegd wordt daargesteld om het ruwnat op eene frauduleuse wijze aan het oog der beambten van de administratie te onttrekken; zijnde het overigens gebleken, dat een der kraantjes in werking was. Zeven dagen is men bezig geweest met de geheele branderij en het naastaangelegen huis onder het oog der ijverige beambten om te graven, hier en daar waren de bedoelde geheime pijpen versch doorgehakt en gescheiden; doch is het desniettemin, zoo men vertrouwt, op eene voldoende wijs gebleken, dat er fraude in volle werking bestond.

— Uit den staat der Hollandsche Spoorwegmaatschappij, aanwijzende het aantal reizigers benevens de opbrengst gedurende de maand September ll., blijkt dat er in die maand vervoerd zijn 74,252 reizigers, en de opbrengst is geweest *f* 67,990.89; makende met het bedrag der vorige maanden 515,956 reizigers en eene som van *f* 468,167.69.

— Den 31sten Julij ll. is de 28ste Algemeene Vergadering van het Hoofdbestuur en de afgevaardigden der Districts-Commissiën van het Fonds ter aanmoediging en ondersteuning der gewapende dienst in de Nederlanden, gehouden. Uit de rekening door het Hoofdbestuur in deze vergadering ingeleverd, is gebleken, dat van de inschrijvingen 5 pCts. Werkelijke Schuld ten behoeve van het primitive fonds is moeten verkocht worden *f* 100,000, zoowel tot dekking van het te kort op dit fonds, als voor uitkeering van het aandeel in dit fonds aan het Belgisch Gouvernement toegekend; zoodat het kapitaal dezer 5 pCts. inschrijvingen is verbleven op den 31sten December 1843 *f* 958,700;

Dat ten behoeve van het primitive fonds, van den heer *J. van Ouwerkerk de Vries* is ontvangen een legaat groot *f* 200;

Dat ten behoeve van het primitive fonds, voor gratificatiën aan de deelgeregtigden over het jaar 1843 is uitbetaald eene somma van *f* 50,414.51, en daarenboven nog voor aanzuiveringen van gratificatiën, welke over den jare 1842 niet waren uitbetaald, de somma van *f* 693.20;

Dat aan het Invalidenhuis te Leyden zijn goedgedaan de pensioenen en gratificatiën, die door de in dat gesticht geplaatste militairen van den Staat en van dit fonds worden getrokken, alsmede de renten van de ten behoeve van dat gesticht thans bestaande *f* 6900 inschrijvingen 5 pCts. Werkelijke Schuld, en alzoo te zamen ingebragt eene somma van *f* 15,838.36, en dat boven en behalve deze som, tot onderhoud van het gebouw, administratie, voeding en kleeding der Invaliden is uitbetaald eene somma van *f* 18,458.82½;

Dat uit den interest van de eerste gift van het Waterloo-Committé te Londen, aan verminkten en nageblevenen van gesneuvelden van den veldtogt van 1815, en wel over de jaren 1842 en 1843, is uitbetaald eene somma van *f* 2316;

Dat het Hoofdbestuur, ten gevolge van het genomen besluit in de Algemeene Vergadering des vorigen jaars, is voortgegaan met de provisionnele bedeeling aan verminkten uit vroegere oorlogen, gevoerd vóór November 1813, waarvoor aan gratificatiën over het jaar 1843 zijn uitbetaald *f* 4520.99, terwijl van deze laatstgenoemde 4 verminkten in het Invalidenhuis zich bevinden, waardoor het getal der personen, met inbegrip van 10 uit den strijd tegen Belgie, in dat gesticht aanwezig, op den laatsten December 1843 in het geheel beliep 124;

En eindelijk, dat ten behoeve van de slagtoffers uit den strijd met Belgie, van de inschrijvingen 5 pCts. Werkelijke Schuld, ten behoeve van dit fonds, voor het te kort komende op hetzelve, is moeten verkocht worden *f* 5000. In den loop van dit jaar zijn aan bijdragen ingekomen *f* 801.82, en door het Hoofdbestuur ontvangen de renten der belegde gelden, ter somma van *f* 13,295.83, waaronder zijn begrepen de renten van *f* 3000 2½ pCts. en *f* 2000 5 pCts. inschrijvingen Werkelijke Schuld, waarvan bloot de vruchten aan dat fonds zijn afgestaan, en daarentegen aan gratificatiën over het jaar 1843 uitbetaald geworden eene somma van *f* 28,534.37½.

Het hoofdbestuur, dit kort verslag van den staat van het fonds aan het publiek mededeelende, zal, zoo spoedig het zich hiertoe in staat zal bevinden, het achttiende jaarlijksche verslag van het Hoofdbestuur aan de Afgevaardigden der Districts-Commissiën, benevens de handelingen der Algemeene Vergaderingen en de daarin genomene resolutiën, aan de Commissiën in het Rijk verzenden.

[illegible] vroeger in het [illegible] vermeld is, is den 17den dezer in de Prinsenstraat te Rotterdam door de policie betrapt zekere horologiemaker, met name *Karel Winkels*, bezig zijnde aan het snoeijen van zilveren muntspeciën, en zijn in deszelfs woning al de werktuigen, om die misdaad uit te oefenen, ontdekt en in beslag genomen, bestaande in scharen, vijlen, smeltkroezen, randen van zilver geld en eene zekere hoeveelheid munt, waaraan hij op dat tijdstip bezig was te werken.

Zoo als men verneemt, moet deze persoon, terzelfder zake, tot [illegible] en 12jarige tuchthuisstraf veroordeeld zijn geweest. Door de ijverige nasporingen der policie in deze voor de maatschappij zoo belangrijke zaak, moet er den 29sten des avonds een tweede persoon zijn aangehouden, die het gesnoeide geld voor bovengenoemde uitgaf; deze moet ook vroeger in handen der justitie geweest zijn.

Uit Zwolle wordt van den 30sten September geschreven:

„De oogst der veldgewassen in de provincie Overijssel is thans grootendeels afgeloopen. De verbouw der rogge, die zich in het voorjaar goed liet aanzien, heeft niet aan de verwachting beantwoord en veel van de gedurige regens in den zomer en oogsttijd geleden; zelfs is dit gewas op sommige plaatsen op den akker staande tot ontkieming overgegaan, zoodat de qualiteit van koren en stroo niet best kan zijn. De tarwe heeft geen gunstiger uitslag opgeleverd; de laatste vooral heeft veel van de weersgesteldheid te lijden gehad, en in sommige streken is dit gewas door het hooge water bijna geheel verongelukt. De garst en haver zijn veelal beter gelukt, ofschoon de vochtigheid ook op deze gewassen haren invloed deed gevoelen, en de haver nog op onderscheidene plaatsen te velde staat, daar dezelve zeer laat rijp wordt. De zandboekweit is goed geladen en ook beter binnengeschuurd dan de rogge, tarwe en garst; had dezelve niet zoo veel geleden van regen en wind, dan zoude het een buitengemeen boekweitjaar geweest zijn. De teelt der veenboekweit is minder gunstig geweest, dezelve heeft van het natte weder geleden. De aardappelen zijn in de hoogere streken vrij goed gelukt; doch in de lagere, die aan de overstrooming van rivier- of binnenwater blootgesteld geweest zijn, zijn dezelve geheel mislukt en nog in den grond tot verrotting overgegaan. Indien men bij dit alles in aanmerking neemt, dat ook de gras- en hooibouw niet bijzonder voordeelig geweest is, zal men ligtelijk inzien, dat de landman over het algemeen zich dit jaar in geenen grooten voorspoed mogt verheugen. In Twenthe zou de korenbouw een minder ongunstig resultaat opgeleverd hebben, dan in het overige gedeelte van dit gewest, indien het zuidelijk gedeelte van hetzelve niet vreesselijk geteisterd was geworden door den hagelslag van den 9den Junij en 6den Augustus dezes jaars, waardoor de hoop van den landman, in de door die ramp bezochte streken, geheel en al vernietigd is geworden."

— Te Assen is dezer dagen een genootschap opgerigt ter bevordering van den landbouw in de provincie Drenthe. Dit genootschap stelt zich bepaaldelijk voor: de ontginningen aan te moedigen, de houtteelt te bevorderen, den veestapel te veredelen, de cultuur van onderscheidene gewassen te verbeteren. Het zal tot dat einde vergaderingen houden, prijsvragen uitschrijven, premiën uitloven voor proefnemingen, voor de schoonste paarden, koeijen, schapen, enz. Voorzitter van dit genootschap is Jhr. *R. A. van Echten van Holte*, lid der gedep. Staten te Hoogeveen.

— Te Arnhem is met den 1sten dezer de gazverlichting ingevoerd, aldaar tot stand gebragt door den heer *de Heus* van Utrecht.

Het LIEFHEBBERIJ-TOONEELGEZELSCHAP, onder de zinspreuk: AAN DE WELDADIGHEID GEWIJD, indachtig aan het ruime bezoek, dat hun in het vorige jaar is ten deel gevallen, is voornemens, met toestemming der Stedelijke Regering, ook dezen winter eenige Voorstellingen ten voordeele van de Armen te geven; en ofschoon overtuigd, dat niet onze bekwaamheid, maar de welwillendheid onzer Stadgenooten ons in staat stelde, verleden winter eene som van 200 Gulden aan onderscheidene weldadige inrigtingen af te dragen, zoo durven wij hopen, dat onze pogingen ook dezen winter niet vruchteloos zullen zijn. Wij zullen te dien einde weder eene Lijst rondzenden, en beloven den Inteekenaren, dat wij geene moeite zullen ontzien, hen, zoo door het kiezen der stukken, als door de goede uitvoering van dezelve, eenige aangename uren te doen doorbrengen.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (4 *October*) werden genoteerd: Ned. 2½ pCt. 62 zeven zest.; 3 pCt. 75¾; 5 pCt. 99 5/16; O. Ind. 4 pCt. 99 zeven zest.; Amort.-Syndic. 4½ pCt. 99 zeven zest.; id. 3½ pCt. 90; Handelm. 148; Aand. Rijn Spoorw. 104; id. Holl. Spoorw. 100¼; Spanje 20¾; Onbep. st. 5 pCt. 19¼; 3 pCt. 35 negen zest.; Coupons Ardoins 25¾; Portug. 2½ pCt. te Lond. 48; Rusland 5 pCt. 108¾; 4 pCt. 92¼; id. bij Stiegl. 91⅝; Inschr. in Assign. 6 pCt. 74⅝; Certif. van dito 75 drie achtste; Amerika, Bankact. 7½.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, brengen bij deze ter kennisse der daarbij belanghebbenden, dat de NAJAARSMARKT alhier ter stede invalt op *Maandag den 4 November* aanstaande, en dat de LOTING voor de STANDPLAATSEN zal geschieden ten Stadhuize, op *Woensdag den 30. October* te voren, des middags ten 12 ure; alsmede dat alle verzoeken of aanvragen *vrachtvrij* zullen behooren te worden gedaan aan den Marktmeester A. KWISTHOUT, met opgave der grootte van de KRAMEN of TENTEN in Ned. maat; terwijl voorts tot narigt dient, dat geene DOBBELAARS, RIJFELAARS, HOROSCOOPTREKKERS, enz. zullen toegelaten en tegen alle BEDELARIJ ten strengste toegezien worden.

BREDA, den 26. September 1844.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHÄUFFES.

MANUFACTUREN EN MODES,

Veemarktstraat, *D*, 138 en 139.

W. MORLEY neemt de vrijheid te berigten op nieuw eenige exquise ARTIKELEN voor DAMES en HEEREN te hebben ontvangen, zoo wel voor dit als het aankomende Saizoen geschikt.

Aanbesteding van Aardappelen.

Voor de MENAGE der manschappen van het 1e, 3e en 4e Bataillon van het 8e Regiment Infanterie, zal op *Woensdag den 16. October* 1844 plaats hebben, des middags ten 12 ure, op het Bureau van den 1sten Luitenant-Kwartiermeester VAN DER STUYT, in de Lange Brugstraat te *Breda*, alwaar van heden af aan, tot op den dag der Aanbesteding de Conditiën voor de Leverancie ter lezing zullen liggen.

BREDA, den 5. October 1844.

Namens de Commissarissen,
W. v. D. STUYT,
1e *Luit.-Kwartierm.*

VERKOOPING VAN VASTE GOEDEREN.

Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal ten verzoeke van deszelfs principalen, op *Woensdag den 9 October* 1844, des avonds te zeven ure, in het *Bredasche Koffijhuis* bij P. PEEBERGH aan de Haven aldaar, in het openbaar VEILEN:

1°. Eene HUIZINGE, KOETSHUIS, PLAATS en ERVE, genaamd *de Dubbele Sleutel*, staande en gelegen op den Zuidzijde van de Tolbrugstraat te *Breda*, en achter aan de Haven uitkomende, wijk B, n°. 272; met inmeren VESTIBULE, vier BENEDEN- en vier BOVEN-KAMERS, ruime PAK-KAMER, ZOLDER over het geheele HUIS, en groote hoog gewelfde en kleine KELDER. — Kadaster Sectie A, n°. 885, met den volgenden Koop groot 5 Roeden, 20 Ellen.

2°. Eene PAKHUIZINGE en ERVE met drie ZOLDERS, staande en gelegen als voor, aan den Nieuwen Weg, achter den eersten Koop, met buitengewoon grooten KELDER.

3°. Eene HUIZINGE en ERVE, genaamd *de zeven Kerken van Rome*, staande en gelegen als voor, aan den Nieuwen Weg, wijk B, n°. 173; met vier BOVEN- en BENEDEN-KAMERS, KELDER, REGEN- en WELPOMP, enz. — Kadaster Sectie A, n°. 883, groot 1 Roede, 17 Ellen.

4°. Het *gebruik* van een ERF, gelegen als voor, aan de Havenzijde, tegenover het bij den 1e Koop vermelde KOETSHUIS.

Alle te aanvaarden bij het geven van den slag. — Na de *perceelswijze* ten Verkoop aanbieding, zullen de 1e en 2e Koopen, — daarna de 2e en 3e, — en eindelijk de 3 eerste Koopen gecombineerd op den slag aangeboden worden.

De Kooppenningen kunnen worden voldaan of in *ééns*, ééne maand na de toewijzing, of in 5 termijnen, waarvan de *eerste* bij de toewijzing, en voorts ieder jaar *één vijfde* gedeelte, met bijbetaling van een' interest tegen 5 ten honderd.

Aanwijzing *in loco* zal worden gedaan alle *Maandagen*, *Dingsdagen*, *Donderdagen* en *Vrijdagen* op de gewone uren.

Nog zal genoemde Notaris, op tijd en plaats als boven,
VEILEN:

Eene sedert weinige jaren geheel herbouwde HUIZINGE, ruime STALLING, KOETSHUIS en ERVE, staande en gelegen binnen *Breda*, aan de Oostzijde van de Ginnekenstraat, Wijk A, N°. 82; voorzien van Ruime VERTREKKEN en ZOLDERS, REGEN- en WELPOMP, enz. — Kadaster Sectie B, n°. 1157, groot 2 Roeden, 27 Ellen.

Te aanvaarden bij het geven van den slag.

Alles bij aanplak-biljetten in het breede omschreven.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

BEGINSELEN
DER
NEDERLANDSCHE SPRAAKLEER
VOOR
SCHOOLGEBRUIK,
DOOR
G. KUIJPER HZ.,
Luitenant-leeraar bij de Koninklijke Militaire Akademie.

Prijs 80 Cents.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.